

Ποιοι υπάλληλοι δεν θίγονται από την πρόσφατη ασφαλιστική παρέμβαση, που έλαβε χώρα με τον νόμο 4093/2012.

Παρά το γεγονός, ότι το μελάνι του νόμου 4093/2012 δεν έχει ακόμα στεγνώσει, ήδη δεκάδες είναι τα ερωτήματα των υπαλλήλων, που αγωνιούν μετά από τις αλλεπάλληλες εξαγγελίες για την αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης κατά δύο ακόμα έτη.

Όπως από την πρώτη στιγμή είχαμε ξεκαθαρίσει, οι νόμοι 3863/2010 και 3865/2010 (όσον αφορά στο Δημόσιο) παρά το γεγονός ότι προέβησαν σε μια καινοφανή για τα ασφαλιστικά δεδομένα αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης και χρόνων εργασίας, στην πραγματικότητα διασκόρπισαν τις αυξήσεις αυτές σε μια μεταβατική περίοδο από το έτος 2011 μέχρι και το έτος 2015. Τα σημεία σταθμός, προκειμένου να κριθεί κάθε περίπτωση συνταξιοδοτικά ήταν αφενός το έτος 2010 και αφετέρου κάθε ένα εκ των επόμενων ετών μέχρι και την ολοκλήρωση των αυξήσεων των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης.

Έτσι ρητώς προβλέφθηκε και επαρκώς ερμηνεύτηκε από την μοναδική εγκύκλιο, που εκδόθηκε επί του νόμου, ότι α) όσοι έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι το έτος 2010 δεν θίγονται από τις αλλαγές των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, που εισήγαγε ο νόμος 3865/2010. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται (αα) **όσοι είχαν συμπληρώσει 25ετία στις γενικές κατηγορίες (άντρες, γυναίκες άγαμες, με ενήλικα παιδιά κλπ)**. Στην κατηγορία αυτή τα όρια ηλικία παραμένουν ίδια, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο και εάν συνταξιοδοτηθεί. Έτσι για παράδειγμα, υπάλληλος, που έχει συμπληρώσει 25 έτη (είτε πραγματικής συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας είτε για τους ασφαλισμένους από την 1/1/1983 οποιουδήποτε χρόνου ασφάλισης, βάσει των διατάξεων της διαδοχικής ασφαλίσεως) μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με την συμπλήρωση 35ετίας (το 2025) με την συμπλήρωση του 58^{ου} έτους της ηλικίας του. Αντίστοιχα, στην γενική αυτή κατηγορία ειδικά για τους εκπαιδευτικούς, όποιος συμπλήρωσε 25 συντάξιμα έτη, μπορεί να συνταξιοδοτηθεί το έτος 2015 με την συμπλήρωση του 60^{ου} ή του 55^{ου} κατά περίπτωση έτους της ηλικίας του. (ββ) στις ειδικές κατηγορίες, πχ μητέρες ανηλίκων, τρίτεκνοι γονείς, όσοι έχουν συμπληρώσει τον εκ του νόμου απαιτούμενο χρόνο υπηρεσίας προκειμένου να θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα, πχ οι τρίτεκνες μητέρες ελάμβαναν σύνταξη μέχρι το έτος 2010 με την συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης και ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας. Αντίστοιχα, οι τρίτεκνοι πατέρες θεμελιώναν δικαίωμα για συνταξιοδότηση μέχρι το έτος 2010 με την συμπλήρωση 25 ετών, θα ελάμβαναν όμως την σύνταξη τους στα 65 τους. Στην κατηγορία αυτή, επήλθαν αλλαγές από την 1/1/2011 με σταδιακή αύξηση τόσο των ορίων ηλικίας όσο και των απαιτούμενων ετών για την λήψη συντάξεως. Έτσι το έτος 2011 τόσο οι άντρες όσο και οι γυναίκες με τρία παιδιά πρέπει να διαθέτουν 21 συντάξιμα χρόνια, προκειμένου να λάβουν τελικώς την σύνταξη τους στα 52, το έτος 2012 πρέπει να διαθέτουν 23 συντάξιμα έτη για να λάβουν την σύνταξη τους στα 55 και σε κάθε περίπτωση από 1/1/2013 θα έπρεπε να έχουν 25 έτη προκειμένου να λάβουν την σύνταξη τους στα 65.

Με την τελευταία νομοθετική παρέμβαση, διασώζονται τα ώριμα συνταξιοδοτικά δικαιώματα, όπως αυτά είχαν προκύψει μετά την παρέμβαση του νόμου Λοβέρδου. Έτσι δεν θίγονται: (α) όσοι είχαν θεμελιώσει δικαίωμα μέχρι 31/12/2010 (β) όσοι είχαν θεμελιώσει δικαίωμα στην μεταβατική περίοδο το έτος 2011 (γ) όσοι είχαν θεμελιώσει δικαίωμα στην μεταβατική περίοδο το έτος 2012. Σημειώνεται, ότι στις δύο τελευταίες περιπτώσεις η θεμελίωση πραγματοποιείται με τους όρους, που ίσχυαν κατά τον χρόνο θεμελίωσης. Έτσι

τρίτεκνος πατέρας, που έχει συμπληρώσει 21 συντάξιμα έτη το 2011 θα συνταξιοδοτηθεί με όριο ηλικίας το 52^ο.

Όσοι ασφαλισμένοι στο Δημόσιο, δεν έχουν θεμελιώσει δικαίωμα μέχρι και το 2012 επέρχονται ραγδαίες αυξήσεις των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης χωρίς μάλιστα μεταβατική περίοδο. Έτσι οι τρίτεκνοι ή οι γονείς ανηλίκων, που συμπληρώνουν την 25ετία εντός του 2013 θα βρεθούν να συνταξιοδοτούνται όχι στα 65, όπως προέβλεπε ο νόμος 3865/2010 αλλά στα 67, όπως προβλέπει πλέον ο νόμος 4093/2012.

Από τα ανωτέρω είναι προφανές, ότι κλειδί προκειμένου να αποφύγει κανείς την αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης είναι η αναγνώριση πλασματικού χρόνου είτε των προγενέστερων διατάξεων είτε του ν. 3865/2010 (παιδιά και σπουδές), προκειμένου ο υπάλληλος να θεμελιώσει δικαίωμα είτε με την συμπλήρωση 25ετίας είτε με την συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου χρόνου, πχ 23 ετών για την περίπτωση των τριτέκνων.

Υπενθυμίζεται, σε κάθε περίπτωση, ότι το γεγονός ότι ένας υπάλληλος θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα δεν συνεπάγεται αυτοδικαίως και την υποχρέωση του να συνταξιοδοτηθεί. Μπορεί να παραμείνει στην υπηρεσία του και να συνεχίσει να εργάζεται. Τέλος, δεν απαιτείται η υποβολή κάποιας μορφής αίτηση για την αναγνώριση του γεγονότος, ότι ένας υπάλληλος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Μαρία-Μαγδαληνή Τσίπρα - Δικηγόρος